Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/bdEZE-J/22
Názov predmetu	Európska zámorská expanzia
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	prof. PhDr. Ladislav Lenovský, PhD. (prednášajúci), Mgr. Adam Uhnák, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečná písomná skúška v skúškovom období za 30 bodov, na získanie hodnotenia A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Záverečná písomná skúška v skúškovom období za 30 bodov, na získanie hodnotenia A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Študenti budú ovládať dejiny zámorských objavov a následnej európskej expanzie (kolonializmu a imperializmu) v období 15.-20. storočia. Porozumejú príčinám týchto procesov, ich priebehu a následkom pre európsky i mimoeurópsky svet.
Zručnosti: Študenti tiež budú schopní orientovať sa v priestore (na mape) i v čase (diachrónne i synchrónne chápanie dejín). Získané vedomosti im pomôžu pri predmetoch v ďalších semestroch, ktoré sú zamerané na etnológiu konkrétnych kontinentov.
Profesijné kompetencie: Vyššie uvedené umožní študentom aplikovať získané vedomosti v neskoršej praxi v rôznych zamestnaniach (akademická sféra, múzeum, učiteľstvo, turizmus a i.). Získajú taktiež jazykovú kompetenciu v terminológii týkajúcej sa ako tejto fázy svetových dejín, tak i konkrétnych regiónov sveta.
Prenositeľné kompetencie: Ako študenti etnológie s vedomosťami o kultúrnej rozmanitosti sveta, s ktorými sa Európania v priebehu novoveku stretli, dokážu viac chápať a akceptovať iných, čo im umožní

napr. zlepšiť komunikáciu so svojím bližším i vzdialenejším okolím. Študenti tiež získajú prehľad v odbornej literatúre a schopnosť uvažovať v širších i užších kontextoch.

Stručná osnova predmetu

Európa na konci stredoveku a na prahu novoveku (spoločenská, ekonomická a politická situácia)
Príčiny zámorských objavov
Portugalsko
Španielsko
Anglicko
Francúzsko
Holandsko a Belgicko
Rusko a Japonsko
USA a Nemecko
Dobytie Mexika a Peru ako názorný príklad expanzie a kolonizácie
Dekolonizácia a neokolonializmus
Postavenie domorodého obyvateľstva v kolóniách

Sylabus predmetu

Európa na konci stredoveku a na prahu novoveku (spoločenská, ekonomická a politická situácia)
Príčiny zámorských objavov
Portugalsko
Španielsko
Anglicko
Francúzsko
Holandsko a Belgicko
Rusko a Japonsko
USA a Nemecko
Dobytie Mexika a Peru ako názorný príklad expanzie a kolonizácie
Dekolonizácia a neokolonializmus
Postavenie domorodého obyvateľstva v kolóniách

Odporúčaná literatúra

FERRO, M. 2007. Dějiny kolonizací. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-837-2.

JANÁČEK, J. 2003. Čtyři plavby Kryštofa Kolumba. Praha : Paseka. ISBN 80-7185-625-8. TODOROV, T. 1996. Dobytí Ameriky. Problém druhého. Praha : Mladá fronta. ISBN 80-204-0582-8. KLÍMA, J. 2006. Zámořské objevy. Vasco da Gama a jeho svět. Praha : Libri. ISBN 80-7277-326-7.
RAKOVÁ, S. 1998. Dobrodruzi, puritáni, Indiáni aneb Angličané v Novém světe. Praha : Libri. ISBN 80-85983-43-5.
RAKOVÁ, S. 2005. Víra, rasa a etnicita v koloniální Americe. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-687-3. BARKER, F., ROSS-MACDONALD, M., CASTLEREAGH, D. 1981. Začiatky hľadania. Dejiny zemepisných prieskumov a objavov. Bratislava : Mladé letá. ISBN nemá.

HORDERN, N., DRESNER, S., HILLMAN, M. 1989. Objavovanie Ameriky. Bratislava : Mladé letá. ISBN 80-06-00117-0.

HLÚŠEK, R. 2007. The Native Mexicans Status in the Process of Time. In: KIAS Papers, s. 25-42. ISSN 1802-1565.

HLÚŠEK, R. 2001. Codex Bratislavensis. Zámorské objavy podľa slovenského prameňa zo XVI. Storočia. Bratislava : Chronos. ISBN 80-89027-03-2.

KLÍMA, J. 2007. Dějiny Portugalska. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-904-1.

UBIETO ARTERA, A. et al. 1995. Dějiny Španělska. Praha : NLN. ISBN 80-7106-117-4. MORGAN, K. et al. 1999. Dějiny Británie. Praha : NLN. ISBN 80-7106-347-9.
FERRO, M. 2011. Dějiny Francie. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-403-9.

VAN DER HORST, H. 2005. Dějiny Nizozemska. Praha : NLN. ISBN 80-7106-487-4. HLOUŠKOVÁ, K. et al. 2017. Dějiny Ruska. Praha : NLN. ISBN 978-80-7422-324-2.
CRAIG, A. M., RISCHAUER, E. O. 2012. Dějiny Japonska. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-513-5. KRIEGER, K. F. et al. 2004. Dějiny Německa. Praha : NLN. ISBN 80-7106-188-3.
PROCACCI, G. 2010. Dějiny Itálie. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-721-4.

TINDALL, G. B., SHI, D. E. 2010. Dějiny USA. Praha : NLN. ISBN 978-80-7106-588-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

60 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín